

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET, A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A FŐPINCÉREK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1923.
DECEMBER 15.

• XXVI-İK •
ÉVFOLYAM

Postatakarékpénztári csek k-
száma: 47.368.

Szerkesztő és lapfőigazgató: BARTA MANÓ

Telefon: 68—15.

Előfizetési árak: Egész évre 24000 kor., félévre 12000 kor.
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

24
szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal; Bpest, VI, Teréz-körút 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

Munkabérek újabb szabályozása **Külön meghívó helyett.**

A Budapesti Kávésiparrestület munkügyi bizottsága tekintettel az életviszonyok drágulására, a budapesti kávéházakban fizetendő munkabéreket következőképp állapította meg:

1. A főpincérek alkalmazása a jövőben is szabad megegyezés tárgya. Azonban a budapesti kávéiparrestület f. é. április hó 9-én kelt és a Magyar Kávésipar f. é. április 15-iki számában közzétett átirat pontjai tekintetbe veendőek.
2. A felszolgáló személyzet heti fizetése 22000 korona.
3. Felírók: heti fizetés 35000 korona, míhez még a szolgálati beosztásnak megfelelő élelmezés is jár.

	C. oszt.	D. üzemekben
4. Kávéfőzők (férfiak) hetibére	51000.—	62000.—
5. Női kávéfőzők hetibére	41000.—	46000.—
6. Segéd-személyzet hetibére:		
Férfiak	32000.—	41000.—
Nők	31000.—	36000.—
7. Takarítók hetibére mellék-kereset nélkül	25000.—	32000.—
mellékkeresettel	9000.—	11000.—
8. Kenyeres, cukrász stb. hetibére 3500.— korona és a megegyezéssel megállapítandó százalék.		

Kisegitők:

	hétköznap	ünnepnep
Felszolgálók városi fizemben	3600.—	3800.—

A többi kisegitő személyzet a hetibér egyhatod részét, valamint a periferiakon villamosköltséget is kap. Kötelező a szabadnap a szezonüzletek kivételével. A nyári üzletben a szabadnap megváltása fejében a heti bér egy hatod része pótlék címen fizetendő.

A fenti bérek általában véve — a felírók illetményei kivételével — ellátás nélkül értendők. Ahol a munkás egészben vagy részben ellátást kap, ennek értéke — megegyezés szerint — a fizetésbe betudható.

A felmondás kölcsönösen 3 nap, mely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élelmezés megváltására napi 1200 korona jár. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden egyes tagja a felvételkor mindenkor írásban kiállítja, illetőleg ilyen írásos nyilatkozatot kell aláírnia.

Ezek a fizetések a f. évi dec. 11-ikét követő fizetési napon léptek életbe, tehát ezidőtől kezdve visszamenőleg fizetendő.

Budapesti Kávésok Ipartestülete 1923. évi december hó 18-án, kedden d. u. 4 órákor az iparrestület helyiségében

előljárósági ülést

tart, melyre az előljáróság tagjait meghívja
Havas Nándor dr. Reiner Mór
titkár. elnök.

Kérdések és feleletek.

Magyarország gazdasági élete nagyjelentőségű forduló előtt áll. Valóra válik az annyit tárgyalt külföldi kölcsön és ezzel szerves kapcsolatban kötelesek leszünk belső gazdaságunkat olyképp átszervezni, hogy rövid időn belül államháztartásunk egyensúlyba hozassék és pénzünk értéke stabilizáltassék.

Nem a mi feladatunk, hogy ezeket a nemzetgazdasági és pénzügyi problémákat fejtegyessük, csak rá kívánunk mutatni arra a színtre már egyértelműleg megállapított perspektívára, hogy gazdasági és ipari életünkre új megpróbáltatások, az eddiginél még súlyosabb terhek várnak, amelyeket viselnünk kell, ha azt akarjuk, hogy ismét a régi békebeli viszonyokhoz térhessünk vissza, vagy legalább azt megközelítsük.

Bármennyi bajunk és panaszunk volt a békeben, most azokat az állapotokat ideálisoknak tekintjük és úgy véljük, nemcsak a mi iparunk, de a termelés és kereskedelem összes ágai visszavárogják a rendezett gazdasági viszonyok idejét.

E kérdések foglalkoztatják nemcsak az egyes szakmákat, de az általános érdekképviseleteket is. Az újjáépítés problémájával kapcsolatosan kutatják a jelenlegi válság okait és keresik az orvoslás módját.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara figyelmét sem kerülte el egyes szakmák válságos helyzete és megkezdte a tényállás megállapítását és átiratot intézett hozzánk, melyben a következő kérdéseket teszi fel:

A kedvezőtlen gazdasági konjunktúra egyik

bizonyítéka, hogy a főváros területén mind nagyobb számban szünek meg a különféle kereskedelmi vállalatok, s adják át helyüket a pillanatnyi konjunkturához igazodó új alakulásoknak. Altalánosan ismert például, hogy a vendéglős- és kávéiparban, továbbá a fűszerszakmában stb. igen sok cég szünt meg. Tekintettel arra, hogy ez a szomorú jelenség, mely végeredményében az ország egyik legteherbíróbb és legértékesebb társadalmi rétegének válságát bizonyítja, mely társadalmi réteg a hazai közgazdaságnak jelentékeny alkotó eleme, nem lehet közömbös a kamara, mint az ipari és kereskedelmi érdekek hivatott őrzője s védelmezője előtt, a kamara elnöksége elhatározta, hogy a kérdést behatóbb tanulmányozás tárgyává teszi, hogy a tanulmány eredményeinek felhasználásával az orvoslás módszerét s eszközeit keresse s ennek alapján illetékes helyen megfelelő előterjesztést tehessen.

A kamara irodája, hogy a fontos kérdés megvitatását megfelelően előkészíthesse, adatokat kíván beszerezni s elsősorban afelől akar tájékozódni, hogy az üzemek és üzletek megszűnése milyen jelentőségű az egyes szakmákban s kereskedelmi ágakban milyen speciális okok idézték s idézik elő ma is a szóbanforgó üzletmegszűnéseket.

A cél elérése érdekében van szerencsénk a t. Cimet felkérni, szíveskedjék velünk a rendelkezésére álló s még beszerezhető adatok felhasználásával számszerű és lehetőleg pontos tájékoztatást nyújtani a tekintetben, hogy:

1. 1919 augusztus óta a szakmában a főváros területén hány üzem, vagy üzlet szüntette be működését, lehetőleg évenként részletezve?

2. Mily új vállalkozások helyeződtek el a régi cégek által birt helyiségekben?

3. Milyen különleges gazdasági, közigazgatási, fináncpolitikai stb. okok vagy speciális szakmai körülmények idézték elő az üzletbeszüntetéseket?

4. Milyen módon s milyen eszközök alkalmazásával lehetne a meglévő ipari és kereskedelmi vállalatok fennmaradását biztosítani s ezzel elejét venni az üzletek megszűnésének?

E kérdéseket beható tanulmány tárgyává tessük és a következőket állapítottuk meg:

1. Alig van iparág, amelyet a háborus intézkedések első pillanattól kezdve oly közelről érintettek volna, mint a mienkét. Ennek következménye az üzemvitel nehézségeinek fokozása, viszont a bevételek csökkenése volt, úgy, hogy a kávéházak válsága már az 1919. év előtt kezdődött. Az 1917. évben ipartársulatunknak 336 tagja volt, ma mindössze 180 tagja van.

2. A kávéházak helyiségeit, amint köztudomású textilüzletek, vasüzletek, bankok, automobil és szállítmányozási üzletek, ipari műhelyek,

raktárak és magánlakások vették igénybe.

3. A különleges gazdasági, közigazgatási és fináncpolitikai okokat alig győzzük egymásután felsorolni.

A gazdasági okok között szerepeltek a háboru alatt hozott a fogyasztást szabályozó rendelkezések, amelyek ugyan legnagyobbbrészt megszűntek, de azok hatása a kávéházak gazdasági helyzete szempontjából még ma is érezhető.

A háboru után még jó ideig fennállott zavaros politikai és gazdasági viszonyok a minimumra redukálták a kávéházak jövedelmezőséget. A költött utazási forgalom, a valutáris nehézségek megszüntették az azelőtt oly élénk idegenforgalmat, a városi közönség gazdasági leromlása leaszottotta a helybenlakó kávéházi vendégek számát.

A régi kávéházi vendégek eltűntek, a konjunkturás vagyonok tulajdonosai klubokba és mulatókba vonultak, amelyek zártabb és kevésbé ellenőrzött nyilvánossága mellett inkább mód van a haszard játékokra.

A kávéházak tulajdonosai pedig saját jól fel fogott érdekükben nem engedik meg a haszardjátékot.

A vasárnapi szeszitalom (likőr- és pálinka-kiméres eltöltése) a vasárnapi erősebb forgalom bevételeit csökkenti.

Beszerezési áraink már nagyon közel állnak

Kávés Ur!

*Ha az Ön vendége a teához vajat vagy mézet rendel, ezt nemde azért teszi, hogy a táperőt, ami a teából hiányzik, megkapja. A vaj is, meg a méz is drága. Ajánlja a vendégeinek a **Szent István malátakivonatot**, mely lényegesen olcsóbb — jelenleg 1 kg. 3400 korona — és magas táperereje van. Rendelje meg nálunk, hogy azt beküldhessük. Sok vendéget köt ezáltal üzletéhez.*

Köbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek Rt. malátagyártmányok osztálya.

az aranyparitáshoz, egyes cikkek azon túl vannak, míg eladási áraink messze azon alól maradnak.

A behozatal korlátozása természetesen fel-emelte a nyersanyagok árait és beszerzésük lehetőségét.

Ezzel a gazdasági helyzettel szoros összefüggésben áll az árvizsgáló bizottság és uszorabíró-ság kérdése, amelyek működése — minden időközben végrehajtott enyhítés dacára — lehetetlenné teszi a viszonyoknak és a tényleges költségeknek megfelelő kalkulációt.

A fináncpolitikai intézkedések során külön fel kell említenünk a még folyamatban levő italmérési engedélyek revízióját, amelyek az italmérési törvény rendelkezéseinek a legrigorózusabb alkalmazása mellett hajttnak végre.

Rá kell mutatnunk a legújabb időkben lábra-kapott különböző előlegek rendszerére, betegse-gélyző pénztári, közüzemi, világítási előlegekre, amelyek súlyos és váratlan terheket jelentenek az egyes üzemekre.

Az adóvalórizációk jelentését és súlyát részleteznünk felesleges.

Speciálisan a mi szakmánkat terheli a fény-üzési adó egyik kategóriája, a forgalmi adó le-rovása, a fővárosi pezsgóadó, zene- és vigalmi adó és mindezen adónemek felelősség mellett való adminisztrálása, nyilvántartása és ellenőrzése. Ez

adónemekkel kapcsolatban a hatósági ellenőrzé-sek számtalan válfaja, a minduntalan megindított kihágási és adócsalási eljárás elkedvetlenítik az iparuzót.

A speciális szakmai bajok között fel kell említenünk a kávéházi munkásság nivójának súlye-dését, az iparunkban mutatkozó nagy munkané-lküliséget. A kávéházak korlátozott és redukált jö-vedelmi lehetőségeik mellett képtelenek személy-zetüket a kellő mértékben díjazni, aminek ered-ménye a jobb munkásságnak más munkaalkalmak-ban való elhelyezkedése.

Akkor, amikor a konjunkturális keresetek le-hetősége sokkal kevesebb munka, felelősség, adó-teher és hatósági ellenőrzés mellett nagyobb jö-vedelmet biztosít, nyilvánvaló, hogy nincs semmi olyan ok, amely az iparüzés folytatását kívánatossá tenné.

4. Az orvoslás módja természetesen gazdasági viszonyaink gyökeres szanalásával veszi kezdetét.

A pénzürték változásának megszűnése, a be-hozatal normális keretekben való megengedése, az általános kereseti viszonyok megjavulása, az uta-zási nehézségek megszűnése, a kávéházak látoga-tottságát emelné.

Az üzemvitel terheit csakis a még fennálló korlátozások csökkentése szüntethetné meg. Min-den háborus jellegű korlátozást (világítási, záróra, fűtőanyag stb.) végre hatályon kívül kellene he-lyezni. Ugyiszintén megengedendő lenne a kávéhá-zak vasárnapi égetett szeszes ital kimérése is.

Az üzemek nyugodt vezetése és a reális kalku-láció lehetősége okából, megszüntetendő lenne az árvizsgáló bizottsági és uszorabíró-sági eljárás. Mó-dot kell adni, hogy az árakat a természetes ver-seny, nem pedig hatósági rendszabályok szabá-lyozzák.

Az italmérési engedélyek revíziója és az ez-zel kapcsolatos állampolgársági igazolások kérdése rendeztessék és egyszerűsítették. Véget kell vetni annak a bizonytalanságnak, amely minden ipar-üző feje felett lebeg évek óta.

A különféle adórendszabályok egyszerűsiten-dők. Az egyenes adók a tényleg beigazolt jöve-delem alapulvételével vettessenek ki, a különböző címeken kivetett fogyasztási adók (fényüzési, for-galmi stb.) egyszerűsítsenek azok adminisztrációja és ellenőrzése szüntettessék meg, esetleg átalány alakjában rovasanak ki.

Ezekben vázoltuk csak hézagosan a kávésipar bajait és az orvoslás módját.

Ideje lenne, ha hatóságaink és irányadó ténye-zőink figyelme végre ráirányulna a mi iparunk válságos helyzetére és meglátnák azt, hogy a ká-vésipar fenntartása nemcsak a mi érdekünk, ha-nem az államnak és a székesfőváros érdeke.

Ön rosszul számol

mert nem a vételár a mérték-adó, hanem, hogy mennyire kiadós a használatban. A „Kávédaráló” jegyű Franck-ból csak feleannyi szükséges, mint más kávépótlékból és mégis jobb kávé-t kap. Csak olyan csomagokat fogadjon tehát el, melyen gyári jegyünk: a kávédaráló és aláírásunk: **FRANCK HENRIK FIAI** található.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetési felhívás.

Kérjük t. előfizetőinket, hogy a f. év december 31-ével lejáró előfizetésüket a mellékelt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával idejekorán megújítani szíveskedjenek.

Előfizetési díj: Félévre 12000 korona.

Palkovits Ede lett a szállodás ipartestület új elnöke. Váradi Gyula tragikus halálával megüresedett a budapesti szállodás ipartestület elnöki széke. Az ipartestület ennek folytán a napokban rendkívüli ülést tartott, amelyen az elnöki szék betöltése felől határoztak. Váradi Gyula örökébe egyhangulag Palkovits Edét, az Angol királyi-szálloda volt tulajdonosát választották meg, aki közszeretnek örvend ugy társadalmi, mint a szállodaiparosok körében. Palkovits Ede különben eddig is az ipartársulat díszelnöke volt és iparostársainak ez a kitüntető bizalma csak további elismerés kívánt lenni eddigi kiváló munkásságáért. Ipartestületünk előjárósága örömmel üdvözlí Palkovits Edét új pozíciójában, akit a mi iparunkhoz is sok évtized óta megerősített baráti és kartársi kapcsolatok fűznek.

Az italmérsi revízió határidejét meghosszabbították. Az italmérsi törvény alapján folyamatba tett revízió még mindig nem ért véget, arra való tekintettel, hogy az állampolgárság igazolása, amint azt már számtalanszor említettük, sok nehézséggel járt. A revízió határideje már régen lejárt, de azt a minisztérium az érdekeltség jogos kívánságára már két ízben meghosszabbította. Kitént azonban, hogy igen sok bonyolult esetben, amikor az állampolgársághoz szükséges okmányokat elszakított területről kellett megszerezni, a többszörösen meghosszabbított határidők is rövidnek bizonyultak. Ertesülésünk szerint a kormány még egy utolsó határidőt adott és az állampolgárság igazolását 1924 június 30-ig engedélyezte.

Megszűnt kávéház. A Rákóczi-uton lévő Adria-kávéház megszűnt, helyét az Atlantis bank foglalta el.

Eljárás az italmérsi engedélyek ügyében. A vendéglős és kávéipartestületek együttes nagygyűléséből kifolyólag közös beadványt intéztünk a pénzügyminisztériumhoz az italmérsi engedélyek revíziója tárgyában. E beadvány sürgős elintézése érdekében a két ipartestület részéről Glück Frigyes kormányfőtanácsos és Bittner János kereskedelmi és iparkamara alelnök vezetéke mellett, Reiner elnök, Losonczy alelnök, Mézáros előjárósági tag, ugyszintén Keszei elnök és Gundel előjárósági tag jelentek meg Vértessy államtitkárnál és ott szóbelileg is előadták a két iparágat ért sérelmeket. Az államtitkár az előterjesztést megértéssel fogadta és megígérte, hogy az ügyet sürgősen tárgyalás alá veszi és elintézi.

Szilveszteri kiegészítő személyzet megrendelése.

Figyelmeztetjük azokat a kartársainkat, akik Szilveszter napjára kiegészítő személyzetet akarnak igénybe venni, szükségletüket lehetőleg 8 nappal előbb jelentsék be munkaközvetítőnk ügyvezetőjénél (telefon József 108—75), mert csak így biztosíthatjuk a rendelések akadálytalan lebonyolítását.

A jövedelem- és vagyonadó befizetése. Az ipartestületek Országos Szövetsége akciót indított, hogy az 1922. és 1923. évi jövedelem- és vagyonadó tekintetében a m. kir. pénzügyminisztérium bizonyos könnyítéseket engedélyezzen. Ez előterjesztésre a pénzügyminiszter folyó évi november hó 29-én kelt 156.399—1923. VIIa) sz. leiratával most válaszolt és a következőket mondja: »Az 1922. és 1923. évi jövedelem- és vagyonadó tárgyában 1923. évi október hó 2-án kelt 4020—1923. számú felterjesztésre értesitem a t. Szövetséget, hogy a felterjesztésben foglalt kérelmet joghatóság hiányában nem áll módomban teljesíteni. Ugyanis az 1922. évi jövedelem- és vagyonadót, valamint az 1923. év első három negyedére eső jövedelem- és vagyonadót a törvény (1923: XXXIII. t.-c. 1. §-a 5. bek.) szerint az 1923. évi október hó végéig kellett befizetni. Ezt a fizetési határidőt tehát általánosan nem hosszabbíthatom meg. A pénzügyigazgatóság, illetve a székesfővárosi adófelügyelő azonban a közdok kezeléséről szóló 1923. évi VII. t.-c. 30. §-a és illetve az 1923. évi 140.1774. számú pénzügyminiszteri rendelet (Budapesti Közlöny 227. sz.) szerint méltánylást érdemlő esetekben fizetési halasztást adhat vagy részletfizetési kedvezményt engedélyezhet. A havi 10 százalékos adópótlékokat az idézett törvény 2. §-ának (1.) bekezdése alapján minden késedelmes fizetés esetében meg kell fizetni. A (3.) bekezdés szerint ezt az adópótlékok méltányosságából sem leszállítani, sem elengedni nem lehet. Nem áll tehát módomban olyan rendelkezést kiadni, mely szerint az adózót csak rosszhiszeműség esetében kötelezzék az adópótlék megfizetésére.« Ennélfogva figyelmeztetjük kartársainkat, hogy a jövedelem- és vagyonadó hátralékos részletét legkésőbb december 31-ig okvetlen fizessék be. Az esetleges fellebbezések határideje 1924. évi január 15-én jár le, ennélfogva, aki a kivetéseket sérelmesnek találja, ez időpontot ne mulassza el.

Érdemes ipari munkások kitüntetése. Lapunk legutóbbi számában közöltük a budapesti kereskedelmi és iparkamara felhívását, melyben érdemes ipari munkások kitüntetésére tegyünk javaslatot. E felhívásra mindössze egy kartársunk válaszolt. Felkérjük azokat a kartársainkat, akiknél ily kitüntetésre érdemes személyzet van, azokat mielőbb jelentsék be irodánkban.

Személyzeti kereseti adó. A legutóbbi lapszámunkban foglalt közleményünk kiegészítéséül közöljük, hogy a folyó évi december hó 11-ével életbelépett munkabérszabályozás folytán a kávéfőzőktől kereseti adó címén C) osztályu üzemekben 51.000 korona hetibér után 120 korona, a D) osztályu üzemekben 62.000 korona hetibér után 200 korona vonandó le. A felszolgáló személyzet adója változatlan.

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága legutóbbi igazgatósági ülésében Losonczy Gusztáv alelnököt ügyvezető elnöké választotta meg és megbízta őt a vállalat átszervezésének és üzeme kiterjesztésének vezetésével. Nagyon természetes, hogy az eddigi tisztiségek és hatáskörök továbbra is épségben maradnak. Losonczy Gusztáv ügyvezető elnök főképp arra kíván szíveskedni, hogy kartársainkkal a személyes érintkezés útján bizonyos melegebb és közvetlenebb kapcsolatot hozzon létre. E célból minden egyes kartársunknál személyesen tesz látogatást s már az eddigi látogatások folyamán oly megértő, baráti és kartársi fogadtatásban részesült, hogy már ezután is köszönetét kell kifejeznie. E látogatások célja egyrészt meggyőződést szerezni kartársaink jogos kívánalmairól, a fennálló szükségletekről, azok nagyságáról, hogy ilymódon a részvénytársaságnak módjában legyen a bevásárlásnál előnyös vétellekkel, az eladásnál jó minőségű olcsó árulv elállni kartársainkat. A részvénytársaság szíveskedjen arra, hogy kartársaink teljes bizalmat forduljanak hozzá és felkéri őket, hogy minden üzleti ügyükben keressék fel és úgy kívánságaikról, mint panaszaikról tájékozottassák a vezetőséget, mert csak ily módon lehet elérni azt a kontaktust és együttműködést, melyet a részvénytársaság minél teljesebb mértékben elérni kíván.

Záróra meghosszabbítása. Ipartestületünk elnöksége a záróra meghosszabbítása tárgyában két kérvénnyel fordult a m. kir. államrendőrség főkapitányához. Az egyikben a záróra vonatkozó korlátozások végleges felfüggesztését kérelmeztük, a másodikban — tekintettel arra, hogy az előbbi kérvény érdemleges elintézése előreláthatólag hosszabb tárgyalásokat igényel — a karácsonyi és szilveszteri záróra évenként szokásos felfüggesztését kértük. Minthogy lapunk legközelebbi száma január 1-én jelenik meg, figyelmeztetjük kartársainkat, hogy a napilapokat kísérjék figyelemmel, esetleg telefon útján forduljanak ipartestületünkhöz.

A Magyar Kávésok Országos Szövetsége a viszonyok nyomása folytán kénytelen tagsági díjait az 1924. évre évi 20.000 koronára felemlni. Ez összeg fejében kartársaink díjmentesen kapják lapunkat, melynek előfizetési díja magában véve is jóval nagyobb. Kérjük vidéki kartársainkat, hogy ez összeget a mellékelt befizetési lapon küldjék be mielőbb, különben a lap küldését be kellene szüntetnünk.

Leltározási kötelezettség. A lapunk november 15-iki (22.) számában közölt 37.978/1923. sz. pénzügyminiszteri rendelet kötelez minden vállalatot, hogy a kereseti adóról szóló törvényhez kiadott végrehajtási utasítás 89. §. 1. 4. pontja értelmében évről-évre készítsen. Figyelmeztetjük összes kartársainkat, hogy tekintettel az év végére, a leltár felvételét ne mulasszák el.

A zenezakosztály ülése. Ipartestületünk zenezakosztálya folyó hó 13-án élénken látogatott ülésében Szabó Samu szakosztályi elnök vezetésével mellettt tárgyalta a zenezszerzők egyesületének a szerzői jogdíj megállapodását tartalmazó átiratát, ugyszintén a cigányzenészek országos egyesületének, valamint a zongoramesterek stb. országos egyesületének átiratát. A szakosztály bizottságot küldött ki, mely legközelebb az illető érdekeltségekkel együttesen fogja megvitatni az átiratok tartalmát.

Dohányeladási jutalékok engedélyezése. Ipartestületünk tagjainak régi panasza az, hogy az elárusított dohánycikkek után, annak nagy költségei dacára, eladási jutalékot felszámítani nem szabad. Ez ügyben Tarján Vilmos előjárásági tagunk eljárta a m. kir. dohányjövődék központi igazgatóságánál, hol Tömörly államtitkár urnak részletesen feltárta a sérelmes helyzetet. Az államtitkár ur az előterjesztést megértéssel fogadta és ígéretet tett, hogy amennyiben a fennálló törvényes intézkedések arra módot nyújtanak, e sérelmet orvosolni fogja. Ipartestületünk ez okból a vendéglősiipartestülettel együttesen konkrét beadványt terjeszt elő, melynek eredményeképp végre remélhető e tarthatatlan helyzet gyökeres orvoslása olyképp, hogy az 1876. évi IV. t.-c. végrehajtási utasítása módot adván arra, hogy a dohánygyártmányok eladásánál bizonyos költségek felszámíthatók és a gyártmányok kiszolgáltatásával megbízott alkalmazottak ezen fáradságukért jutalomban részesülhetnek legyenek, e címen 10 százalék eladási költség a vendéglőkben és kávéházakban kérhető.

Az ipartestületi munkaközvetítő igénybevétele. Munkaközvetítők nyilvántartásaiból azt állapítottuk meg, hogy kartársaink egy jelentékeny része munkaközvetítőknek konzekvensen elkerül, onnan személyzetet nem vesz, vagy csak a legvégső esetben, ha már sehonnai nem kap, fordul ide. Ez a helyzet teljesen lehetetlenné teszi munkaközvetítők eredményes működését és kartársaink jogosult munkásszükségletének fedezését, mert munkásaink, akiket elhelyezni ilyformán nem bírnak, szétoszolnak. Ez okból nyomatékosan figyelmeztetjük kartársainkat, hogy ha kávéházi munkásra van szükségük, feltétlenül elsősorban saját munkaközvetítőnkhez forduljanak. A megrendelés végrehajtását pedig várják be, mert sok olyan esetről tudunk, hogy mire a munkaközvetítő a megrendelt munkást kiküldte, annak helyét már mással töltötték be. Egyuttal figyelmeztetjük, hogy minden munkaadó köteles munkásait a belépéstől számított 14 nap alatt ipartestületünkhöz bejelenteni, illetőleg munkakönyvét lebegyűzést végeztetve bemutatni. Amennyiben e felhívásunk eredménnyel nem járna, kénytelenek leszünk a bejelentést elmulasztó kartársaink ellen a kerületi előjárásánál a feljelentést megtenni.

PÜSPÖKI URADALMI BÉRPINCE RT. • VÁCZ

Központi iroda:

BUDAPEST, V., ZRINYI-U. 7.

Pincegazdaságok:

Vác, Budapest, Budafok.

Telefonszámok:

75-96, 151-39, 151-40, 151-41

MAGYAR PALACKOS BORKÜLÖNLEGESSÉGEK.

Feljegyzési könyvek vezetése. A kereseti adóról szóló törvény tudvaleg a kötelező könyvelést írja elő és erre vonatkozólag a m. kir. pénzügyminisztérium az ipartestületünk által bemutatott mintát jóváhagyta. Mindazon kartársaink, akik kettős könyvitelt nem vezetnek, ezt a feljegyzési könyvet tartoznak vezetni. Ez a könyv ipartestületünk irodájában megszerezhető.

Figyelmeztetés. Felhívjuk kartársaink figyelmét a Naschitz és Róth cégnek lapunk mai számában foglalt hirdetésére. E cég ugyanis Róth Izidor kartársunknak, az Amerika-kávéház volt tulajdonosának vállalkozása és kartársainkat kollégialis figyelemmel kívánja kiszolgálni.

A magyar nemzeti munkáspárt, mely a hazafias alapon álló munkásság képviselője, dr. Dénes István nemzetgyűlési képviselő szerkesztésével „Rög» címen politikai hetilapot ad ki. A jól szerkesztett hazafias lapra felhívjuk kartársaink figyelmét.

Főpincérek Országos Egyesülete.

Választmányi ülés.

A Főpincérek Országos Egyesülete december 6-án tartotta rendes havi választmányi ülését.

Elnök az ülést megnyitja, a jegyzőkönyv hitelesítésére Márkus Aladár és Szabó István urakat kéri fel. Ezután meleg szavakkal parentálja el Várady Gyulát, az egyesület disztagját. Bejelenti, hogy az elnökség úgy a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének, mint az elhunyt özvegyének, átiratilag fejezte ki részvétét. A Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete levélléleg köszönte meg az egyesület részvétét.

Elnök felolvassa Karczag Béla t. titkárnak levelét, melyben elfoglaltsága miatt tisztségéről lemond.

Elnök méltatta azokat a nagy érdemeket, melyeket dr. Kollmann Dezső, az egyesület ügyésze, önzetlen működése által az egyesület érdekeinek előmozdítása körül szerzett. Indítványozza, hogy az egyesület tagjai egy ünnepélyt rendezzenek és ez alkalommal fejezzék ki dr. Kollmann iránt érzett szeretetüket és hálájukat. A választmány nagy lelkesedéssel járult hozzá az elnök indítványához és megbizta az elnökséget az ünnepély rendezésével.

A »Szövetség» című lapnak az egyesület vezetése ellen hozott támadó cikke kerül tárgyalásra. Elnök a támadást erélyesen visszautasítja és nem tartja időszerűnek, hogy ezzel foglalkozzanak. Véleménye szerint a százalékrendszerrel csak konszolidált viszonyok között lehet beszélni és akkor is a munkáltatókkal egyetértésben. Olyan időben, amikor sok üzem beszüntetése következtében a munkanélküliség nagy arányokat ölt, nem lehet és nem szabad experimentálni és ezzel számos főpincérnek egzisztenciáját veszélyeztetni. Ameddig ő az elnöki tisztséget betölti, addig a főpincérek érdekeit meg fogja védeni, és e célt nem érheti el, ha a destruktív iránynak behódolna. Ha a tagok eljárását nem helyeslik, a februári közgyűlés módját ad, esetleg olyan vezetőséget választani, mely más elveket vall, mint ő, mert ő nem hajlandó az ipar tönkretételét elő-

segíteni. A választmány azonosítja magát az elnök kijelentésével és elhatározza, hogy az ügy felett napirendre tér.

Elnök közli, hogy szakiskolai tanári minőségben a tanoncoktatást gyakorlati térre is át akarja terelni, amennyiben minden szombat délelőtt a Kovács-kávéház elsőemeleti helyiségében a tanoncoknak gyakorlati szemléltető előadást tart. Kéri a kartársakat, hogy az üzlétükben alkalmazott tanoncokat az előadásokra figyelmeztessék. Tudomásul vétetett.

Elnök jelenti, hogy Grünwald Ödön kartársal oly megállapodásra jutott, hogy amennyiben Kovács József ur szives volt a rendezendő kiállítás céljára az elsőemeleti termet ingyen átengedni, hogy Grünwald kartársnak módot adhassunk, saját festményeit kiállítani. Az egyesület a helyiséget, világítást és a felügyeletet adja, melynek ellenében Grünwald a képek eladásából befolyó összegből az egyesületi segélyalap javára 10 százalékot enged át. Az összes felmerülő költségek fedezése, engedélyek beszerzése stb. Grünwald kartárs kötelessége. A választmány az elnöki előterjesztéshez hozzájárul.

Elnök jelentést tesz, hogy a nyomorenyhítő akció javára eddig 1,525.500 korona folyt be, indítványozza, hogy a gyűjtést december 20-án zárják le. A segély-kérvények december 18-ig adandók be és ezeket egy kiküldendő bizottság fogja felülvizsgálni és a segélyeket kiutalni. A segélykiosztás a legnagyobb diszkréció mellett fog történni és a segélyben részesülők neveit csakis az elnök és a bizottsági tagok fogják tudni. A választmány az elnök indítványát elfogadja és a bizottságba Walter István (elnök), Posch Károly, Breuer Sándor, Dubrava Károly és Vas Samu urakat küldi ki.

Felvéltettek a következő új tagok: Tollai Béla, Fekete János, Gulácsi Mátyás, Bolek József, Kazuk Elek, Neuwelt Jenő, Mayer Gyula, Kazup Vilmos, Vámos Gyula, Márton Endre, Rothschild Mór és Fölker Mátyás.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bekezeszti.

Felhívás a munkanélküli kartársakhoz!

Azon munkanélküli kartársak, akik segélyre igényt tartanak, felkéretnek, személyi és családi viszonyaikat tartalmazó kérvényeiket folyó évi december 18-ig Hajdu Vilmos egyesületi elnökhöz juttatni. Megjegyezzük, hogy segélyre csakis egyesületi tagok tarthatnak igényt.

A nyomorenyhítő akcióhoz újabbán hozzájárultak: 100.000 koronával: Reiber Károly; 25.000 koronával: Sándor Károly, Adám Imre, Gáál Zsigmond, Grosz Zsigmond, Karnits Gyula, Spiegel és Rothschild, Bravmann Lipót; 20.000 koronával: Klein László, Hauser Károly; 15.000 koronával: Kovács-kávéház elsőemeleti személyzet, Klein Károly, Németh János, László; 10.000 koronával: Bertha Gyula, Saphir Ferenc, Rác Imre, Központi kávéház (Baross-tér) főpincérei, Filtser János, Weiser Endre, Sztruhács János, Mogyorósy József, Patzinger Béla, Horváth Pál; 5000 koronával: Spiegel Adolf. A mult számban kimutatott 1,058.500 korona és a mostani gyűjtés 480.000 korona. Összesen 1,538.500 korona.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.

VIII., József-Körut 38. Telefon: József 92-77.

Tüzifa.

Hozzánk juttatott kívánságoknak megakarva felelni, felvettük üzletkörünkbe vevőinknek tüzfafelállítását is és e célból tárgyalásokat kezdtünk egy elsőrangú fővárosi céggel. A közeli napokban, ha képviselőink vevőinknek tüzfára vonatkozólag ajánlatokat fognak tenni és ez alkalmat csak arra óhajtunk felhasználni, hogy vevőinket máris figyelmeztessük arra, hogy a nálunk rendelt tüzfánál úgy a minőség, mint a szállítási és a szállítás pontossága mennyiség tekintetében minden jogos igény teljesíthető fog, úgy, hogy semmiféle reklamációra nem lesz alkalom.

Vaj, sajt.

Raktáraink tetemes kibővítése folytán keresztül akarjuk vinni, ezeknek a cikkeknek üzletkörünkbe való teljes bekapcsolását. Ezekből képviselőink után kérjük annak szíves bejelentését, hogy igen t. vevőinknek fenti cikkekből mekkora a heti szükséglete.

Behozatal.

Felhívjuk ügyfeleink figyelmét arra a körülményre, hogy valószínűleg a legközelebbi napokban a gyarmatúru cikkek vámtételének a felemelésére kerül sor. Ennélfogva ajánlatosnak tartjuk, minthogy a jelenlegi árakban a magasabb vámtétel még nincs belekalkulálva, fedezzék szükségletüket e cikkekben mielőbb. Cégünknek a napi árnaknál jóval mérsékeltébb árai erre bőséges módot adna.

Cukor.

A külföldi piacokon a cukorárak állandóan szilárdulnak, hir szerint a belföldi cukortermelésünk tekintélyes részének kiszállítását a kormány megengedte, úgy, hogy minden momentum a cukorárak szilárd voltára mutat. Jelenlegi cukoráraink kötelezettség nélkül:

Kocka, ládacukor 7760 kor.
 Kristály, zsákban 7510 „
 Porcukor, dobozban 7510 „

Fenti árak mellett a forgalmi adót külön számítjuk fel.

K É P K I A L L I T Á S

Festményeimből

gyűjteményes kiállítást

rendezek a Kovács-kávéház I. em. termében, amely december 15-én, délután fél 4 órakor, lesz megnyitva, melyre bátorodom tisztelettel meghívni. Az eladott képek vételárának 10 százalékát a Főpincérek Országos Egyesületének munkanélküli alapja javára fordítom.

Grünwald Ödön

festőművész

(az Abbazia kávéház főpincére.)

Nyitva 15—22-ig, d. e. 9—7-ig.

NASCHITZ ÉS RÓTH**ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOSOK**

Takaréküzhelyek, kályhák, lakatosmunkák és redőny ipartelepe.

Első Budapesti Redőnykarbantartási Vállalata

Budapest, VII., Aréna-ut 42.

Bejárat a Sajó-utcai oldalon. Telefonhívó: Józset 23 55.

KASZÁS MÁRTON

szobafestő és mázoló

Budapest, VII., Vilna királyné-ut 1.

Telefon József 45—98

HAZAI IPAR **FIGYELJÜNK!** **HAZAI IPAR**

„VÉDELJED.”

Piatnik Nándor és fia budapesti magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára!

Óvakojunk a rossz utánzásoktól
Magyar játékkártyagyár Rt.

Piatnik Nándor és fiai
 Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
 TELEFON: József 10—63.
 Alapított: 1824.

„VÉDELJED.”

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI
 Budapest

ASZTALTERITŐT,

10rlőruhát, pincérkabátot, idény- (nyári) üzemek: éttermek, kávéházak, büfték, fürdő- és sporttelepek részére **mérsékelt kölcsön-díjért szállít** és megrendeléseket még elfogad a

HATTYU Fehérnemű-kölcsönző Vállalat, Budapest V., Katona József-utca 41. sz. (Margithidnél),**Vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok figyelmébe!**

Üveg és porcellán árúk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók.

IFJ. GRÜNWARD MÓR

üveg és porcellán nagy raktárában
 Budapest, IV., Ferenoz József-rakpart 6. szám
 (a Ferenoz József-híd közelében.)

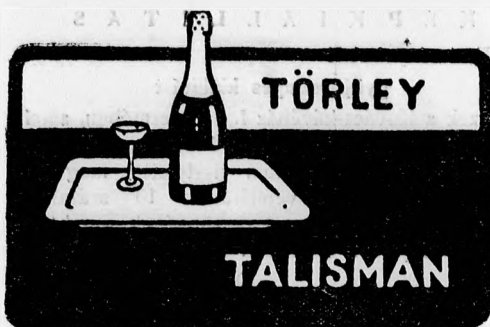
"Legújabb különlegesség: „Hobé Grand Monarque"

HOBÉ**LIKÖRKÜLÖNLEGESEGEK**

•Triple Sec
 •Curacao
 •Cherry-Brandy
 •Kristálykömény
 •Cacao
 •Vanília
 •Maraschino
 •Mocca
 •Elixír
 HOBÉTINE

TELEFON: 14—94

Hobé Damase és Társa
 francia rendszerű nagy szeszárupároló Rt.
 Budapest :: Gyár és iroda VI., Lomb-utca 11.

Elsőrendű

porosz fütöszenet
és porosz kokszot,

száraz
import
tüzfát

azonnal szállít
naplárón budapesti raktáraitól

URBÁN Szénkereskedelmi Rt.

V., Nádor-utca 15.
Telefon 53-40, 53-41, 53-42, József 11-55
Interurban b. 178. Sürgőnycim: Urbanes

Az arany érmmel
kítettve!

Csak cikóriaagyókeret
tartalmaz!

LEGJOBB **LEGOLCSÓBB**

AZ

ORIENT KÁVÉPÓTLÉK

Mert egyharmaddal kevesebb szük-
séges, mint bármely más pótkávéból.

Győződjék meg, hogy a szemes kávéval is egyenrangú!

FRANÇOIS
PEZSGŐ

Crémant Rosé
Transylvania sec

GRÓF SOMSSICH TIHAMÉR
BORGAZDASÁG RT.
TERÉZ-KÖRUT 9

Badacsonyi és Édes Furmint

MŰESZTERGÁLYOS
FRIED ZSIGMOND & FIA
KÁVÉNÁR & VENDÉGLŐI BERENDEZÉSEN
BUDAPEST, V. KIRÁLY-ÚTCA 39.

GESSLER **ALTVATER**
TRIPLE SEC
CHERRY BRANDY
CORDIAL TOKAJ